

стабільність системи буде забезпечене конструюванням консолідованого авторитаризму?

Список використаної літератури:

1. Кройтор А.В. Реструктуризації внутрішньопартійної організації як виклик сучасної доби /А.В. Кройтор// Актуальні проблеми політики: збірник наукових праць. Випуск 60. — Одеса, 2017. — С. 223-234.
2. Лавриненко Г. Кризи політичної модернізації та пошук альтернативних варіантів розвитку держав// Електронний ресурс, Режим доступу: — <https://grani.org.ua/index.php/journal/article/download/.../73>

КОРОХОД ЯСМІНА ДЖАНІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри соціології та психології, кандидат політичних наук, адвокат

ГЕНЕЗИС УЯВЛЕНЬ ПРО ІНФОРМАЦІЮ ЯК РУШІЙНУ СИЛУ СУЧАСНИХ СУСПІЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ

З початку ХХІ століття відбувається глобальна інформатизація сучасного суспільства. Оцінюючи роль інформації у розвитку сучасної цивілізації, І. Пригожин доречно зауважив: «...там, де закінчується інформація, закінчується суспільство».

Для розуміння всеохоплюючого проникнення інформації в суспільне життя, слід зазначити, що взагалі термін «інформація» широко використовується у науковому обігові, причому з розвитком науки і техніки розширюється змістовна складова цієї категорії. Дискусії з проблем інформації тривають багато років, їм присвячено чимало наукових праць як зарубіжних (К. Шенон, Н. Вінер, У. Ешбі, Н. Луман, А. Моль, А. Ракітов, М. Грачов та ін.) так і українських авторів (В. Бебик, О. Зернецька, В. Іванов, О. Соснін, В. Різун та ін.). Однак в сучасній науці загальноприйнятого визначення інформації не існує. Тому поняття інформації використовується в різних значеннях в залежності від галузі, в якій вживається.

Виникнення класичної теорії інформації було спричинено розвитком технічних систем зв'язку, які слугували обміном інформацією між людьми. Термін «інформація» походить від латинського «informatio», що означає «уявлення», «поняття» (про що-небудь), «роз'яснення», «виклад», «відомості», «повідомлення» тощо — одна з трьох основних (поряд з матерією та енергією) субстанцій, що утворюють природний світ, у якому живе людина.

Головною характеристикою інформації є те, що, по-перше, на емпіричному рівні, вона розглядається не взагалі, а тільки стосовно

певної системи (наприклад, людини або окремого суспільства). По-друге, інформація — це те, що змінює систему. У широкому розумінні, інформація — це все те, що трансформує. У вузькому — це те, що трансформує інфологічну підсистему системи. Інфологічна система складається із знань, ідей, уявлень, фантазій, правил дій, вірувань, сподівань тощо і включає тезаурус — систему знань як єдине місце прийому і накопичення інформації. Але в інфологічній системі є багато елементів, що не входять до тезаурусу. Поведінка людини, її жести, міміка можуть нести інформацію для того, хто її розуміє [4, с. 241].

Інше довідкове видання виводить походження слова інформація від французького «*informatio*» — надаю форму, створюю уявлення про щось, зображаю і засвідчує два значення цієї лексеми: 1) повідомлення про які-небудь події, чиясь діяльність тощо; відомості, що є об'єктом зберігання, накопичення, переробки і передавання; 2) у математиці, кібернетиці — кількісна міра усунення невизначеності (ентропії), міра організації систем [5, с. 481].

Якщо у 30-ті роки ХХ ст. та й раніше під терміном «інформація» розуміли «відомості» або «інформування», то до кінця 40-х років ХХ ст. під «інформацією» вже почали розуміти функцію статистичних характеристик букв будь-якої мови.

Виникнення теорії інформації зазвичай пов'язують із появою у 1948 р. фундаментальної праці американського вченого Клода Шеннона «Математична теорія зв'язку» [6, с. 243], якого вважають «батьком» теорії інформації.

Поняття «інформація» більшість вчених цілком справедливо відносять до таких загальних філософських категорій, як «простір», «час», «рух» тощо.

Зокрема, інформація трактується як заперечення ентропії (Л. Бріюллен); комунікація і зв'язок, у процесі яких усувається невизначеність (К. Шеннон); передача розмаїтості (Дж. Ешбі); міра складності структур (Х. Моль); ймовірність вибору (А.М. Яглом і І.М. Яглом) [3].

Як зазначав «батько кібернетики» Норберт Вінер, інформація — це визначення змісту, отриманого із зовнішнього світу в процесі нашого пристосування до нього [1].

Певний вклад у процес дослідження проблем інформації зробили й українські науковці. Так, наприклад, український професор В. Іванов [2, с. 72], досліджуючи питання інформації, зосередив увагу на атрибутивному аспекті (інформацію розглядають як об'єктивну властивість усіх матеріальних об'єктів — атрибут матерії) і функціональному (його прихильники стверджують, що інформація є умовою і результатом спрямованої активності й тому вона виникає тільки на соціально-свідомому рівні).

Сучасні дослідники пропонують під інформацією розуміти алгоритм побудови системи, що забезпечує відтворення цієї інформації, яка

функціонально пов'язана з середовищем свого місцезнаходження. При цьому підкреслюється, що забезпечення відтворення інформації – обов'язків і необхідний атрибут будь-якої інформаційної системи.

Власне, первісне розуміння інформації як відомостей зберігалось до середини XX століття – часу трансформації традиційного суспільства в інформаційне. Сьогодні під інформацією розуміється сукупність знань, відомостей, даних і повідомлень, що формуються і відтворюються в суспільстві і використовуються індивідами, групами, організаціями, класами, різними соціальними інститутами для регулювання соціальної взаємодії, суспільних відносин, а також відносин між людьми (суспільством). Отже, інформація поширюється в суспільстві, проходить через свідомість людей і використовується для впливу на суспільні процеси.

Список використаної літератури:

1. Винер Н. Кибернетика, или управление и связь в животном и машине / Н. Винер. – М. : «Советское радио», 1968. – 326 с.
2. Иванов В.Ф. Понятия «информация» у разных науках / В. Ф. Иванов // Научные записки Института журналистики : науч. сб. ; за ред. В. В. Рузина ; КНУ імені Тараса Шевченка – К., 2000. – Т. 1. – С. 71-75.
3. Корогодин В. И., Корогодина В. Л. Информация как основа жизни / В. И. Корогодин, В. Л. Корогодина. – Дубна : Издательский центр «Феникс», 2000. – 208 с.
4. Моль А. Теория информации и эстетическое восприятие. / А. Моль. – М. : Мир, 1966. – 352 с.
5. Словник іншомовних слів: 23 000 слів / Л. О. Пустовіт, О. І. Скопненко, Г. М. Сюта, Т. В. Цимбалюк. – К. : «Довіра», 2000. – 1018 с.
6. Шеннон К. Математическая теория связи. / К. Шеннон / В кн.: Работы по теории информации и кибернетике. – М. : Изд-во ин. лит., 1963. – 830 с.

ІГНАТЬЄВА ІРИНА ІГОРІВНА

Національний університет “Одеська юридична академія”,
доцент кафедри соціології та психології, кандидат політичних наук

СПОЖИВАННЯ ЯК ФОРМА ГРОМАДСЬКОЇ УЧАСТІ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР

Поряд із вивченням відносно традиційних форм політичної та громадської участі – голосування, участі у протестах та демонстраціях, висування на виборну посаду, вкрай актуальним видом громадської участі представляється бойкотування товарів та послуг.

Бойкотування товарів, що продиктовано політичними або іншими ідеологічними мотивами, в англomовній літературі отримало назву